

Özet Bülten

Tarih: 28.12.2020

Sayı : 2020/135

Değerli Müşterimiz;

Son günlerde mevzuatımızda meydana gelen gelişmeler, konu başlıkları itibariyle aşağıda açıklanmıştır.

A. Konu Başlığı:

1-Pandemi Kapsamında Yapılan Vergisel Düzenlemeler:

2-Kısa Çalışma Ödeneği Başvuru Tarihi ve Ödeme Süreleri Uzatıldı,

3-E Defter Saklama Uygulaması Kapsamında İlk Yükleme İşlemi 15.01.2021 Tarihinde Yapılacaktır,

4-6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376'ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklikler Yapılmıştır.

Söz konusu gelişmeleri konu başlığı altında özetle bilgilerinize sunuyoruz.

B. Konu Özeti

1-Pandemi Kapsamında Uzatılacağı Açıklanan Vergisel Düzenlemeler Yasalaştı:

15.12.2020 tarih ve 2020/133 sayılı Özet Bültenimizle duyurusu yapılan, Cumhurbaşkanı tarafından yapılan basın açıklamasında 31.05.2021 tarihine kadar uzatılacağı ifade edilen vergisel düzenlemeler yasalaşmıştır. Buna göre;

*Yıl sonuna kadar yüzde 20'den yüzde 10'a indirilen işyeri gayrimenkul kiralarındaki stopaj oranının uygulanma süresi 31.05.2021 tarihine kadar uzatılmıştır.

* Yıl sonuna kadar yüzde 18'den yüzde 8'e indirilen iş yeri kiralama hizmetlerindeki KDV oranını da 31.05.2021 tarihine kadar yüzde 8 olarak uygulanacaktır.

* Salgının etkisinin en aza indirilmesi için yıl ortasında başlatılan konaklamadan yeme içmeye, yolcu taşımacılığında bakım onarıma kadar birçok sektörü kapsayan KDV indirimlerinin süreleri yine 31.05.2021 tarihine kadar uzatılmıştır.

* Sağlık Bakanlığınca onaylanan Covid-19 aşuların ithal ve tesliminde KDV oranı 31/12/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) % 8'den %1'e indirilmiştir.

* TL Mevduat faizlerinde uygulanan düşük oranlı stopaj uygulaması 31.03.2021 tarihine kadar uzatılmıştır. Buna göre bu dönemdeki mevduat stopaj oranları aşağıdaki gibidir.

- Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %5,
- 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %3,
- 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0,
- Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0,

* Yerli ve yabancı film gösterimleri için uygulanan eğlence vergisi oranları 31/5/2021 tarihine kadar % 10'dan sıfıra düşürülmüştür.

*Esnafa yapılacak olan yardım ve kira desteği şartları açıklanmıştır.

2- Kısa Çalışma Ödeneği Başvuru Tarihi ve Ödeme Süreleri Uzatıldı:

23 Aralık 2020 tarihli ve 31343 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3316 ve 3317 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile kısa çalışma ödeneği başvuru tarihi ve ödeme süresi tarihinde değişiklik yapılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Kararlarına göre 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 23 üncü maddesi gereğince;

* 3316 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile, Koronavirüs (Covid 19) nedeniyle dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel durumlar kapsamındaki zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma ödeneği başvuru süresi 31.12.2020 tarihinden 31/1/2021 tarihine uzatılmıştır.

* Kısa çalışma ödeneği süresi, Koronavirüs (Covid 19) nedeniyle dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel durumlar kapsamındaki zorlayıcı sebep gerekçesiyle başvuruda bulunan tüm işyerleri için, 3317 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 28/2/2021 tarihine kadar uzatılmıştır.

3- E-Defter Saklama Uygulaması:

19.10.2020 tarih ve 2020/126 sayılı Özet Bültenimizle duyusunu yaptığımız, E defter mükelleflerinin yüklemiş oldukları e defter beratlarının ikincil kopyalarının ayrı olarak yüklenerek 10 yıl saklanmasına ilişkin olarak yapılacak ilk yükleme süresi 15.01.2021 tarihidir. İkincil kopyaları GİB sisteminde saklamak isteyenler aşağıda bilgileri verilen klavuzu takip ederek hazırlıklarını yapmaları, özel entegratörlerin bilgi sistemlerinde saklamak isteyenlerin ise ilgili firmalarla iletişim kurarak işlemleri takip etmelerinde yarar vardır.

1 Sıra Numaralı Elektronik Defter Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Sıra No:3)'in "4.4. e-Defter Dosyaları, Berat Dosyaları ve Muhasebe Fişlerinin Muhafaza ve ibrazı" başlıklı bölümünde yer alan düzenleme ile e-Defter dosyaları ile bunlara ilişkin berat dosyalarının ikincil kopyalarının gizliliği ve güvenliği sağlanacak şekilde e-Defter saklama hizmeti yönünden teknik yeterliliğe sahip ve Başkanlıktan bu hususta izin alan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemlerinde ya da Başkanlığın bilgi işlem sistemlerinde 1/1/2020 tarihinden itibaren asgari 10 yıl süre ile muhafaza edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Bu kapsamda e-Defter dosyaları ile bunlara ilişkin berat dosyalarının ikincil kopyalarının saklamaya ilişkin usul ve esasların belirlendiği “*e-Defter Saklama Kullanıcı Kılavuzu*” yayınlanmıştır.

İlgili kılavuza ulaşmak için lütfen aşağıdaki uzantıya tıklayınız.

http://edefter.gov.tr/dosyalar/kilavuzlar/e-Defter_Saklama_Kullanici_Kilavuzu.pdf

2020 yılı e-Defter ve berat dosyalarının ikincil kopyalarının GİB bilgi işlem sistemlerine aktarım zamanları aşağıdaki gibidir.

- 2020 / Ocak - Şubat - Mart 15 Ocak 2021’e kadar
- 2020 / Nisan – Mayıs - Haziran 15 Şubat 2021’e kadar
- 2020 / Temmuz – Ağustos - Eylül 15 Mart 2021’e kadar
- 2020 / Ekim – Kasım 15 Nisan 2021’e kadar
- 2020 / Aralık (Gerçek kişi mükellefler) 15 Nisan 2021’e kadar
- 2020 / Aralık (Tüzel kişi mükellefler) 17 Mayıs 2021’e kadar

2021 yılı aylık veya 3 aylık (geçici vergi dönemleri bazında) olarak berat dosyası yükleyenler için e-Defter ve berat dosyalarının ikincil kopyalarının saklanmak üzere GİB bilgi işlem sistemlerine aktarım zamanı; e-Defterlerin oluşturulması, imzalanması ve bunlara ait berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yükleme süresinin son gününü takip eden on beşinci günün sonuna kadardır.

4-6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376’ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklikler Yapılmıştır:

26.12.2020 tarihli Resmi Gazetede, “*6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ*” yayınlanmıştır.

Bilindiği üzere, sermaye kaybına ilişkin düzenleme TTK’nın 376. Maddesidir. Madde metni aşağıdaki gibidir.

Sermayenin kaybı, borca batık olma durumu

a) Çağrı ve bildirim yükümü

Madde 376 – (1) Son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılırsa, yönetim kurulu, genel kurulu hemen toplantıya çağırır ve bu genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.

(2) Son yıllık bilançoya göre, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşıldığı takdirde, derhâl toplantıya çağrılan genel kurul, sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar vermediği takdirde şirket kendiliğinden sona erer.

(3) Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim kurulu, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır. Bu bilançodan aktiflerin, şirket alacaklılarının alacaklarını karşılamaya yetmediğinin anlaşılması hâlinde, yönetim kurulu, bu durumu şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesine bildirir ve şirketin iflasını ister. Meğerki,

iflas kararının verilmesinden önce, şirketin açığını karşılayacak ve borca batık durumunu ortadan kaldıracak tutardaki şirket borçlarının alacaklıları, alacaklarının sırasının diğer tüm alacaklıların sırasından sonraki sıraya konulmasını yazılı olarak kabul etmiş ve bu beyanın veya sözleşmenin yerindeliği, gerçekliği ve geçerliliği, yönetim kurulu tarafından iflas isteminin bildirileceği mahkemece atanan bilirkişilerce doğrulanmış olsun. Aksi hâlde mahkemeye bilirkişi incelemesi için yapılmış başvuru, iflas bildiri olarak kabul olunur

Kanuni düzenlemeden görüldüğü üzere, sermaye ve yedek akçelerin toplamının yarısı zarar nedeniyle karşılıksız kalırsa yönetim kurulu genel kurulu toplantıya çağırarak iyileştirici önlemler sunar, kayıp 2/3 veya üzerinde ise, genel kurul sermayeyi tamamlama veya 1/3 ile yetinme kararı almalıdır.

Bu konuda uygulamaya ilişkin olarak, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376'ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ çıkarılmış olup ayrıntılı düzenleme yapılmıştır. Bu defa yapılan değişiklikler ile bazı açıklamalar değiştirilmiş ve bazı kalemlerin zarar dışında tutulması sağlanarak, sermayenin karşılıksız kalma şartları zorlaştırılmıştır. Yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir.

***Sermaye İle Kanuni Yedek Akçeler Toplamının En Az Yarısının Karşılıksız Kalması Durumu Açıklanmıştır:**

Değişiklik Tebliğinin 1 inci maddesi ile Tebliğin 6 ncı maddesinin “*Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması halinde genel kurul*” şeklindeki başlığı “*Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde genel kurul*” olarak değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(1) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması durumu zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısına eşit veya bu tutardan çok ve üçte ikisinden az olmasıdır. Bu durumda yönetim organı, genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.”

Bu değişiklikte “sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması durumu” açıklanmış ve zararın sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısına eşit veya bu tutardan çok ve üçte ikisinden az olmasını ifade ettiği ifade edilmiştir.

Değişiklik Tebliğinin 2 nci maddesi ile Tebliğin 6 ncı maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “*Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması*” ibaresi “*Zararın, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisine eşit veya bu tutardan çok olması*” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkranın (a) bendinde yer alan “*Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine ve*” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

***Sermaye İle Kanuni Yedek Akçeler Toplamının En Az Üçte İkisinin Zarar Sebebiyle Karşılıksız Kalması Halinde Genel Kurulun Sermayenin Üçte Biri İle Yetinme Kararı:**

Tebliğin değişmeden önceki 7'nci maddesinin 1'inci fıkrasına göre; sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde, toplantıya çağrılan genel kurul;

a) **Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine** ve Kanunun 473 ilâ 475 inci maddelerine göre sermaye azaltımı yapılmasına,

- b) Sermayenin tamamlanmasına,
 - c) Sermayenin artırılmasına,
- karar verebilmekteydi.

Yapılan değişiklikle, söz konusu fıkranın (a) bendinde yer alan “*Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine ve*” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. TTK’nın 473 ilâ 475 inci maddelerine göre sermaye azaltımı yapılmasına ibaresi ise korunmuştur.

TTK 376’nın 2 nci fıkrasında da yer alan bu ifade sadece sermayeyi içerdiği, yasal yedekleri içermediği için tereddüt yaratmaktaydı. Ayrıca sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinden fazlasının zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde üçte birin altına düşmüş sermaye ile yetinme imkânı da bulunmamaktaydı. Yapılan değişikliğin bu tereddütleri gidermeye yönelik olduğu anlaşılmaktadır.

Tebliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “*sermayenin üçte biriyle*” ibaresi “*kalan sermayeyle*” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“*Sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunması şartıyla, sermaye asgari sermaye tutarına kadar indirilebilir.*”

Buna göre, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisi zarar sebebiyle karşılıksız kalan şirketin genel kurulu, kalan sermayeyle yetinmeye karar verdiği takdirde sermaye azaltımı TTK’nın 473 ilâ 475 inci maddelerine göre asgari sermaye tutarına kadar yapılabilecek, ancak yapılan sermaye azaltımı sonucunda sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunmasının sağlanması gerekecektir.

Sermaye ile yasal yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde genel kurulun, yukarıda belirtilen tedbirlerden birine karar vermemesi halinde şirket kendiliğinden sona erer. Bu şekilde sona eren şirketin tasfiye işlemleri, TTK’nın 536 ncı ve devamı maddelerine göre yürütülür.

***Sermaye Tamamlama Fonu Yalnızca Zararların Mahsup Edilmesi Suretiyle Kullanılabilecektir:**

Tebliğin 9 uncu maddesinde “*sermayenin tamamlanması*” konusu düzenlenmiştir. Değişiklikle ilgili maddenin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenerek, sermaye tamamlama fonunun sadece zararların mahsubunda kullanılabileceği belirtilmiştir. “*Sermaye tamamlama fonu yalnızca zararların mahsup edilmesi suretiyle kullanılabilir.*”

***Sermaye İle Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Üçte İkisinin Zarar Sebebiyle Karşılıksız Kalması Halinde Sermaye Artırımı:**

Yapılan değişiklik ile Tebliğin 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(1) *Halka açık anonim şirketler için sermaye piyasası mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla genel kurul tarafından;*

a) *Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması ile birlikte eş zamanlı olarak istenilen tutarda artırımına karar verilebilir. Sermayenin azaltılması işlemi ile birlikte eş zamanlı sermaye artırımında nakdi sermaye taahhüdü Kanunun 344 üncü ve 585 inci maddelerine uygun olarak ödenir.*

b) Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması yoluna gidilmeden sermaye artırımına karar verilebilir. Bu şekilde yapılacak sermaye artırımında, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunmasını sağlayacak tutarın sermaye artırımının tescilinden önce ödenmesi zorunludur.

c) Aynı genel kurul toplantısında, bedelleri tamamen ödenmek suretiyle, (b) bendindeki koşul aranmaksızın, sermayenin istenilen düzeyde artırılmasına ve daha sonra azaltılmasına karar verilebilir. Bu şekilde gerçekleştirilecek işlemler sonucunda, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içinde korunması zorunludur.”

Yapılan değişiklikler özetle şunlardır:

- Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması ile birlikte eş zamanlı olarak istenilen tutarda artırımına karar verilmesi halinde, artırılan sermayenin en az dörtte birinin ödenmesi şarttır. Yapılan değişiklik ile bu hüküm kanun maddelerine bağlanmıştır.

-Sermayenin zarar sonucu ortaya çıkan kayıp kadar azaltılması yoluna gidilmeden sermaye artırımına karar verilmesi halinde, yapılacak sermaye artırımında sermayenin en az yarısını karşılayacak tutarın tescilden önce ödenmesi zorunlu kılınmıştır. Yapılan değişiklikte, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içerisinde korunmasını sağlayacak tutarın sermaye artırımının tescilinden önce ödenmesi yeterli görülmüştür.

-Eklenen (c) bendi uyarınca, aynı genel kurul toplantısında, **bedelleri tamamen ödenmek suretiyle**, (b) bendindeki koşul aranmaksızın, sermayenin istenilen düzeyde artırılmasına ve daha sonra azaltılmasına karar verilebilir. Bu şekilde gerçekleştirilecek işlemler sonucunda, tescil edilecek sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içinde korunması zorunludur. Bu değişiklikler sonucunda, eşzamanlı yapılması halinde sıralamanın önce azaltım, sonra artırım olması gerektiği yolundaki kural da değiştirilmiş, sermayenin önce artırılması sonra eşzamanlı olarak azaltılması mümkün kılınmıştır. Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının özvarlık içinde korunması şartıyla artık daha az kaynakla tedbir alınabilecektir.

***Sermaye Kaybı Veya Borca Batık Olma Durumuna İlişkin Yapılan Hesaplamalarda 2020 Ve 2021 Yıllarında Tahakkuk Eden Kiralamalardan Kaynaklanan Giderler, Amortismanlar Ve Personel Giderlerinin Toplamının Yarısı Dikkate Alınmayabilecektir:**

2018 yılında yaşanan kur krizi nedeniyle sermaye şirketlerinde ortaya çıkan sermaye kaybı veya borca batık olma durumlarını önlemek amacıyla Tebliğ'in geçici 1 inci maddesi ile geçici bir süre için (1 Ocak 2023 tarihine kadar) henüz ödenmemiş yabancı para cinsinden borçlardan doğan kur farkı zararlarının, TTK'nın 376'ncı maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda dikkate alınmayabileceği düzenlenmiştir.

2020 yılında yaşanan benzer kur krizi ve 2021 yılında da etkisini devam ettirmesi beklenen COVID-19 pandemisi, sermaye şirketlerini yeniden sermaye kaybı veya borca batık olma durumları ile karşı karşıya bırakmıştır.

Bu durum dikkate alınarak Değişiklik Tebliği ile TTK'nın 376'ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğin Geçici 1 inci maddesinde yapılan değişiklikte, 1.1.2023 tarihine kadar, TTK'nın 376'ncı maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda, henüz ifa edilmemiş yabancı

para cinsi yükümlülüklerden doğan **kur farkı zararlarının tamamının yanı sıra 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden kiralamalardan kaynaklanan giderler, amortismanlar ve personel giderlerinin toplamının yarısının** da dikkate alınmayabileceği düzenlenmiştir.

Bu düzenleme uyarınca, TTK'nın 376'ncı maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda 1.1.2023 tarihine kadar 2020 ve 2021 yılları için dikkate alınmayabilecek gider unsurları aşağıdaki gibidir:

- Henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden (kredi, satıcı borcu vs.) doğan kur farkı zararlarının tamamı,
- 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden kiralamalardan kaynaklanan giderler, amortismanlar ve personel giderlerinin toplamının yarısı.

Geçici maddeye eklenen hükümler ile, bu tutarların belirlenmesinde mükerrerlik oluşmayacak şekilde hesaplama yapılacağı ve bu kapsamda yapılacak hesaplamalara ilişkin olarak hazırlanan finansal tablolarda herhangi bir kayda yer verilmeyeceği, bu durumun bilgi mahiyetinde dipnotlarda gösterileceği açıklanmıştır.

Kur farkı giderleri açısından, henüz ifa edilmemiş borçlara ait olarak önceki yıllarda doğan kur farkları da dikkate alınabilecek iken; kiralar, amortismanlar ve personel giderleri açısından sadece 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk etmiş olanlar dikkate alınabilecektir.

Saygılarımızla,

Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)

